

Handläggare: Elisabeth Forsberg Uvemo
Telefon: 08-508 33 010

Till
Utbildningsnämnden
2011-06-16

Har stadens grundskolerektorer tillräcklig kompetens om barn med neuropsykiatriska funktionshinder (NPF)?

Svar på skrivelse från Per Olsson (MP).

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:
Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Thomas Persson
Direktör

Håkan Edman
Grundskolechef

Sammanfattning

I en skrivelse från Per Olsson (MP) ställs frågan om stadens grundskolerektorer har tillräcklig kompetens om barn med neuropsykiatriska funktionshinder (NPF).

Utbildningsförvaltningen instämmer i att rektor är avgörande för att skolan utvecklas och är framgångsrik. För att detta ska möjliggöras måste rektor omge sig med personal som säkerställer kompetens för rektors hela ansvarsområde. Rektors ansvar är att leda genom andra. Inom ramen för tillgång till elevhälsa med dess specialistkompetenser säkerställs kompetensen gällande elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Utbildningsförvaltningen bedriver ett aktivt arbete för att på olika sätt stödja skolorna i deras arbete med elever i behov av särskilt stöd bland annat genom en generell kompetensutvecklingssatsning gällande åtgärdsprogram.

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens synpunkter som svar på skrivelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utbildningsförvaltningens grundskoleavdelning.

Bakgrund

I en skrivelse från Per Olsson (MP) ställs frågan om stadens grundskolerektorer har tillräcklig kompetens om barn med neuropsykiatriska funktionshinder (NPF). Skribenten menar inledningsvis att rektor är avgörande för att skolan gemensamt ska utvecklas och vara framgångsrik. År 2009 genomförde stadsrevisionen i Stockholm en granskning av rektors roll och ansvar. Där konstateras att rektor i stort har tillräckliga förutsättningar för att ha det övergripande ansvaret för verksamheten liksom att arbeta för att uppfylla de nationella målen.

I skrivelsen påtalar Per Olsson särskilt förändringar i den kommande skollagen där rektors roll och ansvar stärks. Detta lagstadgade ansvar blir unikt i den kommunala organisationen.

Med bakgrund av detta ombes förvaltningen besvara följande frågor:

- Vilken är förvaltningens bild av grundskolerektorernas kompetens gällande barn med neuropsykiatriska funktionshinder?
- Vilka insatser bedömer förvaltningen behövs för att alla rektorer ska erhålla tillräcklig kompetens gällande barn med neuropsykiatriska funktionshinder?
- Vilka direktiv, eller vilket stöd får stadens rektorer av förvaltningen gällande bemötandet av barn med neuropsykiatriska funktionshinder?

Förvaltningens synpunkter

Det offentliga skolväsendet vilar på demokratins grund. I den nya samlade läroplanen för samtliga skolformer och i den nya skollagen tydliggörs detta. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde. Alla elever ska inom ramen för svensk grundskola ges förutsättningar att utvecklas optimalt såväl intellektuellt, socialt som emotionellt. Undervisningen ska utgå från och anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Detta utgör utgångspunkten i allt arbete i skolan.

Vilken är förvaltningens bild av grundskolerektorernas kompetens gällande barn med neuropsykiatriska funktionshinder?

Förvaltningen instämmer i att rektor är avgörande för att skolan utvecklas och är framgångsrik. Rektor ska leda det pedagogiska arbetet, arbetet med elever i behov av särskilt stöd, skolans kontakter med arbetslivet samt kompetensutveckling av personalen.

Rättssäkerheten för elever och deras vårdnadshavare stärks genom den nya skollagen bland annat genom möjligheten att överklaga åtgärdsprogram. Möjligheten att överklaga avser såväl beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram som åtgärdsprogrammets innehåll.

För att detta ska möjliggöras måste rektor omge sig med kompetent personal. Rektors ansvar är att leda genom andra. Rektor kan inte själv besitta all specialistkompetens utan måste säkerställa denna genom att skapa en organisation som bemannas av personer med specialistkompetenser.

Enligt den nya skollagen ska varje elev ha tillgång till elevhälsa. Elevhälsa är definierad som tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och lärare med specialpedagogisk kompetens. Detta är redan väl tillgodosett i stadens grundskolor men ska under året ses över i relation till den nya lagstiftningen. Inom ramen för elevhälsan och dess specialistkompetenser säkerställs kompetensen gällande elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Skolorna samverkar även med landstinget inom ramen för BUS-samarbetet exempelvis med landstingets barn- och ungdomspsykiatri (BUP).

Vilka insatser bedömer förvaltningen behövs för att alla rektorer ska erhålla tillräcklig kompetens gällande barn med neuropsykiatriska funktionshinder?
Utbildningsförvaltningen bedriver ett aktivt arbete för att på olika sätt stödja skolorna i deras arbete med elever i behov av särskilt stöd. En viktig del i detta är att kvalitativt utveckla åtgärdsprogrammen så att de fungerar som stöd för planering, genomförande och uppföljning av planerade insatser samt att de följer Skolverkets allmänna råd. För att ytterligare stärka detta arbete i stadens kommunala grundskolor påbörjades under hösten 2010 en kompetensutvecklingssatsning – Åtgärdsprogrammets arbetsprocess, en pilotutbildning för speciallärare och specialpedagoger. Syftet med utbildningen är att deltagarna ska bli väl förtrogna med gällande bestämmelser och utveckla arbetet med åtgärdsprogrammets arbetsprocess på den egna skolan. Samtliga skolor kommer att delta i denna utbildning och den avslutas under våren 2012.

Utbildningsförvaltningen har inom utvecklingsområdet ”Bedömning och betyg” tagit fram en gemensam ram som stöd för utformning av de skriftliga omdömena. Syftet är att säkerställa att samtliga skolor följer gällande skolförordning om att

skriftliga omdömen ska ges i samband med utvecklingssamtal. Dessa ska utgöra underlag till den individuella utvecklingsplanen (IUP) som formuleras under utvecklingssamtalet. Dokumentationen i form av IUP med skriftliga omdömen är central för att stödja elevens fortsatta lärande och ska ge elev, vårdnadshavare och lärare sådan information att de tillsammans kan diskutera elevens fortsatta utveckling mot målen och säkerställa att elever i behov av särskilda stödinsatser uppmärksammas.

Under 2010 har samtliga skolledare deltagit i en seminarierie utifrån Skolverkets framtagna material ”Rektors arbete med IUP – stöd för analys av utvecklingsbehov”. Syftet med utbildningen är att stödja skolledare i uppdraget att leda pedagogiskt utvecklingsarbete genom att belysa frågor kring olika lärmiljöer och utveckla ett kunnande som kan stödja utvecklingen av arbetet med IUP och åtgärdsprogram.

Inom ramen för utbildningsförvaltningens uppdragsavdelning finns tillgång till personer med specifik kompetens om barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Dit kan skolorna vända sig för att få bland annat konsultativt stöd och stöd för att genomföra olika typer av utbildningar för skolans personal. Konsultativt stöd finns även inom ramen för grundskoleavdelningens stabsfunktion.

Vilka direktiv, eller vilket stöd får stadens rektorer av förvaltningen gällande bemötandet av barn med neuropsykiatriska funktionshinder?

Allt arbete i skolan tar sin utgångspunkt i läroplanens värdegrund och insatser som formuleras utgår från denna. För att ytterligare förstärka arbetet med ett gemensamt förhållningssätt har grundskoleavdelningen tagit fram en plattform där detta beskrivs. Samtliga skolor arbetar med detta material.

I den årliga brukarundersökningen i årskurserna 2, 5 och 8 följer förvaltningen upp hur brukarna upplever bemötandet från skolan inom olika områden. Även den enskilda skolan har att använda dessa resultat i sitt förbättringsarbete.

I utbildningsförvaltningens dokument, ”Riktlinjer för arbetet med elever i behov av särskilt stöd” från 2008, finns stöd för stadens skolor. Dessa riktlinjer håller på att ses över i relation till den nya lagstiftningen.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens synpunkter som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelse från Per Olsson (MP) gällande om stadens grundskolerektorer har tillräcklig kompetens om barn med neuropsykiatriska funktionshinder (NPF).

Har stadens grundskolerektorer tillräcklig kompetens om barn med neuropsykiatriska funktionshinder (NPF)?